

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 14. kesäkuuta 2024
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2022/0195(COD)

7629/24
ADD 1 REV 5

CODEC 776
ENV 284
CLIMA 110
FORETS 84
AGRI 207
POLMAR 9

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI luonnon ennallistamisesta ja asetuksen (EU) 2022/869 muuttamisesta (ensimmäinen käsittely) – Säädöksen hyväksyminen = Lausumat

Saksan lausuma

Luonnon ennallistamista koskevan asetuksen hyväksyminen osuu aikaan, jossa maatalousalaa koettelevat perustavanlaatuiset haasteet. Saksan liittotasavalta korostaa, että on ratkaisevan tärkeää, että maatalousala täyttää tulevaisuuden vaatimukset. Toimivat ekosysteemit ovat tässä yhteydessä välttämätön perusta. Saksan liittotasavalta katsoo, että luonnon ennallistamista koskevan asetuksen täytäntöönpanon kannalta on ratkaisevan tärkeää, että asetusta ei aiheuta maataloille uusia rasitteita.

Viron lausuma

Viro tukee voimakkaasti luonnon ennallistamista koskevaa lakia. Viro katsoo, että luonnon ennallistamista koskeva laki on yksi tärkeimmistä välineistä, joilla voidaan pysäyttää biodiversiteetin vaarallinen köyhtyminen ja kääntää sen suunta Euroopassa sekä varmistaa terveellinen, häiriönsietokykyinen ja turvallinen ympäristö meille ja lapsillemme. Luonnon monimuotoisuus on vahvin liittolaisemme ilmastonmuutoksen torjunnassa ja sen vaikutuksiin sopeutumisessa. Elintarviketuotannon kestävyys, metsätalous ja elintärkeiden ekosysteemipalvelujen tarjoaminen riippuvat kaikki luonnosta ja biodiversiteetistä. Lisäksi meillä on vastuuta paitsi omille kansalaisillemme ja tuleville sukupolvillemme myös maailmanlaajuiselle yhteisölle. Asetuksella pyritään tasapainoon sellaisten tarvittavien toimenpiteiden välillä, joilla vastataan luonnonympäristön kiireellisiin ja todellisiin tarpeisiin, ja siinä otetaan samalla huomioon jäsenvaltioiden ponnistelut ja erilaiset olosuhteet ja säädetään tarvittavista joustomahdollisuuksista niiden käsittelemiseksi.

Latvian lausuma

Latvia on edelleen erittäin huolestunut maatalousekosysteemien ennallistamissäännösten oikeasuhteisuudesta niiden toimenpiteiden osalta, joilla pyritään ennallistamaan maatalouskäytössä olevaa orgaanista maaperää, joka on kuivatettua turvemaata.

Latvia kannattaa kuitenkin luonnon ennallistamista koskevan asetusehdotuksen hyväksymistä sekä tämän ehdotuksen päätavoitetta, joka on biodiversiteettiä, ilmastoa ja ihmisiä hyödyttävä luonnon ennallistaminen koko mantereella.

Mielestämme toimintaperusteiset säännökset, joihin sisältyy määrällisiä tavoitteita orgaanisen maaperän ennallistamiselle ja uudelleenvesittämiselle, aiheuttavat edelleen riskin siitä, että ne vaikuttavat suhteettomasti tiettyihin jäsenvaltioihin, joissa on erityiset ilmasto-olosuhteet.

Latviassa maatalousmaan osuus pinta-alasta on yksi EU:n jäsenvaltioiden alhaisimmista (30 prosenttia koko maapinta-alasta). Samalla Latvia on yksi harvoista jäsenvaltioista, joissa orgaanisen maaperän osuus maatalousmaasta on suurin.

Tiettyjen erityispiirteiden ja olosuhteiden vuoksi uudelleenvesittämistä koskevat ennallistamistoimenpiteet eivät saisi vaikuttaa kielteisesti maataloustuotantoon, joka on yksi Latvian ensisijaisista talouden aloista.

Uudelleenvesittäminen lisää myös metaanipäästöjä, ja metaani on toiseksi vaikuttavin kasvihuonekaasu. Joissakin tapauksissa uudelleenvesittäminen voi haitata Latvian LULUCF-ilmastotavoitteiden saavuttamista, erityisesti lyhyellä aikavälillä.

Lisärahoituksen saatavuus on olennainen edellytys tässä asetuksessa asetettujen tavoitteiden saavuttamiselle.

Ympäristö- ja ilmastotavoitteita asetettaessa on otettava tasapainoisella tavalla huomioon kaikki maankäytön, maatalouden ja metsätalouden kestävyysnäkökohdat.

Liettuan lausuma

Liettua on huolissaan luonnon ennallistamista koskevan asetuksen vaatimusten täytäntöönpanosta. Huolena ovat erityisesti maataloutta koskevat ekosysteemien ennallistamissäännökset.

Liettua kannattaa kuitenkin luonnon ennallistamista koskevan asetuksen yleistavoitetta ja yksittäisiä tavoitteita, joilla edistetään merkittävästi ekosysteemien jatkuvaa ja pitkän aikavälin ennallistamista kaikilla Euroopan unionin maa- ja merialueilla.

Uskomme, että asetuksella voitaisiin löytää oikea tasapaino biodiversiteetin köyhtymisen pysäyttämiseksi tarvittavien toimenpiteiden välillä, samalla kun otetaan huomioon jäsenvaltioiden erilaiset olosuhteet ja varmistetaan tarvittava jousto niiden käsittelemiseksi.

Asetuksen täytäntöönpano lisää kuitenkin hallinnollista ja taloudellista taakkaa erityisesti maa- ja metsätalousalalla Liettuassa. Sen vuoksi vakaa, selkeä, kestävä ja kohdennettu rahoitus erityisesti EU:n rahoitusvälineiden kautta on yksi edellytyksistä ennallistamistoimenpiteiden tehokkaalle täytäntöönpanolle ja erilaisten taloudellisen toiminnan rajoitusten korvaamiselle.

Uudet vaatimukset eivät myöskään saa vaikuttaa kielteisesti maataloustuotantoon eikä elintarvikeketjuihin. Kansalliset erityispiirteet olisi otettava huomioon täytäntöönpanokaudella siten, että ne säilytetään kansallisissa täytäntöönpanosuunnitelmissa ja että niille osoitetaan riittävä rahoitus eurooppalaisista rahoitusvälineistä.

Alankomaiden lausuma

Alankomaiden hallitus haluaa toistaa korostavansa luonnon ennallistamista koskevan asetuksen merkitystä ja tukevansa sen yleistä tavoitetta. Haluamme kiittää puheenjohtajavaltioita Ranskaa, Ruotsia, Espanjaa ja Belgiaa sekä komissiota ja Euroopan parlamenttia niiden rakentavasta lähestymistavasta asetuksen tekemiseen. Haluamme osoittaa arvostuksemme kaikille EU:n kumppaneille, jotka ovat suhtautuneet vakavasti Alankomaiden huolenaiheisiin ja yrittäneet löytää ratkaisuja näihin haasteisiin vastaamiseksi neuvottelujen aikana.

Alankomaiden parlamentti on kuitenkin hyväksynyt suurella enemmistöllä esityksen, jossa hallitusta pyydetään äänestämään luonnon ennallistamista koskevaa asetusta vastaan, kun otetaan huomioon, että luonnon ennallistamista koskevien nykyisten ja tulevien tavoitteiden saavuttaminen on erittäin haasteellista tilanteessa, jossa suuri väestötiheys ja kilpailevat taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöväitteet aiheuttavat suuria paineita maankäytön osalta, sekä asiaan liittyvät oikeudellisten ja poliittisten seurausten riskit. Asetuksessa asetetut sitovat tavoitteet vuosille 2040 ja 2050 lisäävät täytöntöönpanohaasteita. Näin ollen Alankomaiden hallitus äänestää asetusta vastaan.

Kun asetus on virallisesti hyväksytty ja tullut voimaan, Alankomaat on sitoutunut panemaan asetuksen onnistuneesti täytäntöön. Pyrimme panemaan asetuksen täytäntöön siten, että yhteiskunnallisesti merkittävien hankkeiden hallinnollinen taakka ja oikeudelliset vaatimukset ovat mahdollisimman rajatut, ja etsimme keinoja maan ja resurssien monitoiminnalliseen käyttöön asetuksen puitteissa. Alankomaat jatkaa mielellään vuoropuhelua komission ja jäsenvaltioiden kanssa sen varmistamiseksi, että asetuksella edistetään ekosysteemien ennallistamista ihmisten, ilmaston ja maapallon hyväksi.

Puolan lausuma

Puola arvostaa Euroopan komission ja Euroopan parlamentin ponnisteluja ehdotetun asetuksen valmistelussa, sillä asetus vastaa yhteen nykymaailman tärkeimmistä haasteista. Puolan hallitus kiittää puheenjohtajavaltioita Ranskaa, Ruotsia, Espanjaa ja Belgiaa toimista, joilla tähdättiin kompromissiin asetuksesta käytävien neuvottelujen aikana.

Puolan hallitus ymmärtää täysin tarpeen ottaa käyttöön tehokkaita luonnonvarojen suojelu- ja ennallistamistoimenpiteitä, jotka sisältyvät luonnon ennallistamista koskevaan lakiin, sekä kansalaisjärjestöjen, tiedeyhteisön ja muiden jäsenvaltioiden lukuisat kannat säädöksen tueksi. Puola korostaa usein biologisen monimuotoisuuden roolia ja merkitystä sekä sen vaikutusta kaikkien ekosysteemien elinkelpoisuuteen ja nykyisten ja tulevien eurooppalaisten yhteiskuntien turvallisuuden varmistamiseen kestävä kehityksen tavoitteiden täytäntöönpanossa. Asetuksessa ei kuitenkaan tunnusteta, että ekosysteemien suojelua ja ennallistamista koskevien tavoitteiden ja niiden täytäntöönpanoon tarkoitettujen menetelmien välillä voi olla eroja. Sen vuoksi Puola ei voi kannattaa asetusta.

Asetusehdotuksen täysimääräiseen hyväksymiseen liittyy perusteltuja epäilyjä, jotka herättävät maatalouden osalta kysymyksiä paitsi Puolassa myös koko Euroopan unionissa. Nämä kysymykset liittyvät usein EU:n maatalousmarkkinoiden toiminnan perustekijöihin ja systeemiin muutoksiin, joita on tehty osana parhaillaan uudelleen neuvoteltavia EU:n vihreän kehityksen ohjelman tavoitteita.

Puola pitää asetuksen tavoitteita kunnianhimoisina, mutta näiden toimien tehokas täytäntöönpano herättää huolta erityisesti rahoituksen suhteen. Puola on luonnon ennallistamista koskevan lain valmistelun alusta lähtien johdonmukaisesti tuonut esille kysymyksen siitä, ettei luonnon ennallistamiseen ole taattu riittäviä taloudellisia resursseja (joilla asetuksen mukaiset velvoitteet voitaisiin täyttää). Siirtyminen kohti asetettujen tavoitteiden toteuttamisvaihetta edellyttäisi luonnon ennallistamistoimia koskevien määrärahojen lisäämistä.

Lisäksi Puola katsoo, että asiakirjassa esitetty aikahorisontti ei ole riittävä, koska suunnittelu-, kunnostamis- ja ekosysteemien ennallistamisprosessit ovat monimutkaisia ja aikaa vieviä.

Komission lausuma

EU ja sen jäsenvaltiot ovat 25. kesäkuuta 1998 tiedon saannista, yleisön osallistumisoikeudesta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission yleissopimuksen, jäljempänä 'Århusin yleissopimus', osapuolia.

Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että kansallisen lainsäädännön mukaisesti asianomaiseen yleisöön kuuluvilla, joiden etua asia riittävästi koskee tai jotka väittävät oikeuksiensa heikentyvän, on mahdollisuus saattaa tuomioistuimessa tai muussa laillisesti perustetussa riippumattomassa ja puolueettomassa elimessä uudelleen tutkittavaksi kansallisten ennallistamissuunnitelmien asiasisällön tai niihin liittyvien menettelyjen laillisuus sekä toimivaltaisten viranomaisten mahdolliset laiminlyönnit riippumatta siitä, millainen rooli asianomaisella yleisöllä on ollut tällaisten kansallisten ennallistamissuunnitelmien valmistelu- ja laatimisprosessissa. Tämän on oltava sopusoinnussa muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevan Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa ja tässä yhteydessä on noudatettava täysimääräisesti velvoitteita, joihin jäsenvaltiot ovat sitoutuneet Århusin yleissopimuksen osapuolina¹.

¹ Ks. myös tiedonanto ”Muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeuden edistäminen ympäristöasioissa EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa” (asiak. 11854/20 – COM(2020) 0643).